CLOUDY
Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:52, leidžiasi 7:45

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV — 5c — Chicago, Ill. — Pirmadienis, Balandžio-April 29 d., 1974 m. — Kaina 15c — 101

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

PORTUGALIJA ATŠAUKĖ SPAUDOS CENZŪRĄ

ITALAI DAUG RAŠO APIE LIETUVĄ

Ryšium su Lietuvos pogrindyje išeinančia Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, italų spaudoje pasirodė eilė straipsnių apie Lietuvą. Medžiaga straipsniams dažniausiai imama iš italų "Elta-Press", kurią Romoje redaguoja prel. V. Mincevičius. Čia suminėm kai kuriuos tų laikraščių.

"Il Popolo", Italijos krikščionių demokratų partijos dienraštis, išeinąs Romoje, vasario 2 d. patalpino straipsnį, pavadintą "KGB ranka spaudžia lietuvius katalikus". Aprašo kratų, suėmimų ir tardymų bangą, ryšium su LKB Kronika. "Il Tempo" (Roma) vasario 2 d. atspausdino straipsnį "KGB stoja į kovą prieš Lietuvos disidentus". "Il Matino" vasario 2 d. laidoje aprašo Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką ir didėjantį pasipriešinimą okupantui Lietuvoje. "Il Messagero" (Roma) vasario 2 d. laidoje patalpino straipsnį, pavadintą "Nacionalinės manifestacijos Lietuvoje". Romos "Il Socolo d'Italia" vasario 2 d. laidoje, straipsnyje "Kokovskio gyvybė pavojuje" pamini ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką. Milano "Corriere della Sera" vasario 3 d. laidoje taip pat rašo apie pastangas atidengti kronikos spausdinimo organizatorius ir bendradarbius. Romos "Il Secolo d' Italia" vasario 14 d. numeryje rašo "Tebetęsiamas Tyliosios Bažnyčios persekiojimas".

Milano "Corriere della Sera" vasario 22 d. straipsnyje apie Gromyko vizitą pas Popiežių, pamini Lietuvos katalikų padėtį. Romos "Il Tempo" vasario 22 d., aprašydamas Gromyko atsilankymą pas Popiežių, aprašo religijos persekiojimą Lietuvoje ir kituose Sovietų Sąjungos kraštuose. Romos "Il Tempo" kovo 28 d. aprašo Sovietų agresiją prieš Baltijos ir kt. tautas, okupaciją, kolektivizaciją ir siaubingas masines deportacijas Sibiran. (E)

Ūkių suvienijimas ir specializacija

Vėl pradedami nauji žemės pertvarkymai Lietuvoje. Tai atsiliepimas į pernai vasarą L. Brežnevo Alma Atoje (Kazakstane) pasakytą kalbą dėl ūkių suvienijimo ir specializacijos. Pirmas tų klausimų sprendimas jau pradėtas Raseinių rajone.

Neseniai įvykusiame rajono partinio aktyvo ir žemės ūkio darbuotojų suvažiavime buvo pritarta suprojektuotiems planams. Esą jau aštuoni tarpūkiniai susivienijimai, kuriuos sudaro 34 ūkiai (kolchozai). Vieną susivienijimą sudaro 4-7 ūkiai, kurie turi 7970—15941 hektarų naudmenų. Į šį susivienijimą: Paliepių, Auksinės Varpos Černiakovskio, Laisvės ir Tarybiniu Keliu kolchozai. Tų kolchozų pirmininkai sudarys susivienijimo vadovybę. Atsižvelgiant į žemės paviršių ir kitas įvairias savybes būsianti pradėta gamybos specializacija. Pvz., Tarybiniu Keliu kolchoze jau esąs statomas 10,000 kiaulių penėjimo kompleksas, o Girkalny — 54,000 kiaulių kompleksas. Kol kas tekalbama tik apie gyvulių didesnius kompleksus. (Tiesa, 1974.IV.2). (E)

WASHINGTONAS. — Sen. Proximire iš Wisconsino pradėjo senate kalbų seriją, kurioje jis nurodo: "Kas yra gera federalinėje vyriausybėje".

IŠ VISO PASAULIO

BRIUSELIS. — Premjeras Leo Tindenmans sudarė Belgijos mažumos vyriausybę iš savo centro krikščionių ir dešinės konservatorių partijų. Koalicijai trūksta penkių atstovų iki daugumos, tačiau laukiama federalistų atstovų paramos: valonų ir flamų grupių išrinktų. Pati vyriausybė turi 16 krikščionių ir 9 liberalų partijų narius, 14 kalba olandiškai, 11-prancūziškai.

JOHANNESBURGAS. — Pietų Afrikos rinkimai davė laimėjimą nacionalistams, padidindami skaičių iki 122. Jungtinė opozicijos partija turėjo 46 atstovus dabar turi 41, sustiprėjo pažangiųjų partija, turėjusi vieną atstovą, o dabar laimėjusi 6 vietas. Pažangieji tai P. Afrikos liberalai, vartoją anglų kalbą ir siekią spartheido panaikinimo.

WASHINGTONAS. — Senatorius Kennedžio sekretorius pareiškė spaudai, kad senatorius dar nenusprendęs ar jam kandidatuoti į prezidento vietą 1976 m. rinkimuose. Kennedy pats paskelbs apie savo planus tik ateinančiais metais.

ANKARA. — Turkijos apeliacinis teismas patvirtino trims amerikiečiams žemesnio teismo skirtą bausmę — kalėjimą iki gyvos galvos už narkotikų įvežimą į Turkiją.

TORONTO. — Kanados paštininkų unija nutarė baigti streiką, kuris sukėlė daug sunkumų. Streikas prasidėjo balandžio 11 d. ir iš Amerikos į Kanadą nebuvo siunčiami laiškai ar siuntiniai.

Zimanui galima Solženicinui - ne

Savo kelionės įspūdžiuose iš Vokietijos "Tiesoje". G. Zimanas nusiskundžia hitlerinės praeities nusikaltimų "ignoravimu" ir nuslėpimu. Tuo pat metu ok. Lietuvos spaudoje už praeities ir dabarties sovietinių nusikaltimų aikštėn kėlimą Solženicinas vadinamas "šlykščiu ropliu". (E)

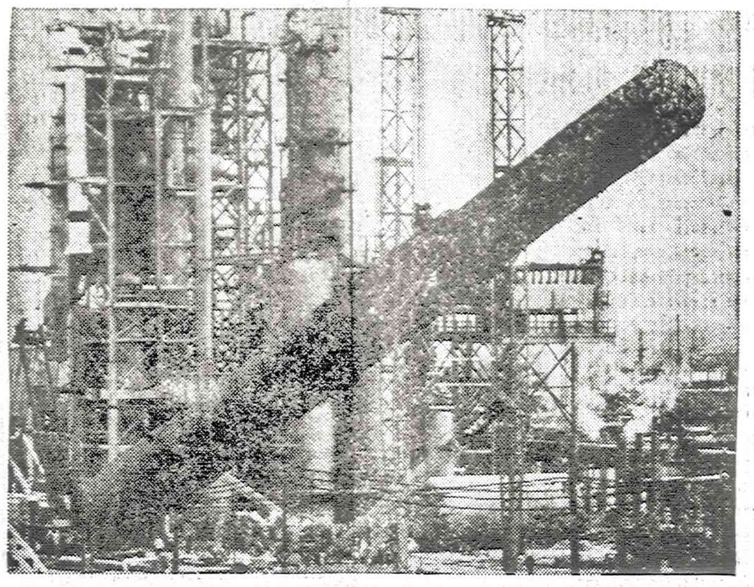

Texas City, Texas, naujai statoma Marathon Oil bendrovės refinerija. Jos 600 tonų sunkumo bokštas, pakeliui į jam skirtą vietą, atrodo, kaip patrankos vamzdis.

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS

ČIKAGA. — Balfo direktorių suvažiavimas šeštadienį Chicagos Savings and Loan Association patalpose pradėjo vienybės ir darbo dvasioje. Suvažiavimą atidarė Balfo Čikagos apskrities valdybos pirmininkas Valerijonas Šimkus, invokaciją sukalbėjo kun. Antanas Baltrushunas, iš 33 direktoriato narių dalyvavo 32. Septyni direktoriai įgaliavo kitus juos suvažiavime atstovauti. Mandatų ir balsų skaičiavimo komisiją sudarė: O. Zailskienė, V. Baleišytė ir K. Kasakaitis. Rezoliucijų komisiją: E. Paurazienė, O. Jokubaitienė, V. Kasniūnas ir A. Pužauskas.

Suvažiavimui pirmininkavo V. Selenis, sekretoriavo J. Jasaitis. Suvažiavimo dalyvius sveikinęs vyskupas V. Brizgys pabrėžė, kad tarp Balfo ir Religinės Šalpos organizacijų nėra jokios konkurencijos. Lietuvos gen. konsulė Čikagoje J. Daužvardienė pareiškė, kad Balfas turi veikti, kol pasaulyje bus nors vienas vargan patekęs lietuvis. Balfas savotišku būdu kovoja ir už Lietuvos laisvę. Ji prašė atkreipti dėmesį ir į vargstančiųjų Vakaruose šelpimą.

Altos pirmininkas dr. K. oBbelis pareiškė, kad Balfas yra junginys visų gerųjų lietuvių. Priminė, kad Balfo steigėjas buvo Amerikos Lietuvių Taryba. Dar sveikino LB Čikagos Apygardos ir Ramovėnų vardu A. Juškevičius, Draugo red. kun. J. Prunskis, Sandaros vardu — M. Vaidylos sveikinimą perdavė P. Šulas. Raštu sveikino Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, Philadelphijos Balfo skyrius. K. Januška ir kiti.

Suvažiavime aktyviai dalyvavo Balfo garbės pirmininkas prelatas J. Končius, pasidžiaugęs, kad Balfui šiuo metu vadovauja M. Rudienė. Užteko jau tų kunigų, pasakė prelatas. Balfas turi nesirūpinti politika ar religija, pabrėžė prel. Končius, linkėdamas ištvermės, pasiaukojimo ir darbo. Jis nurodė, kad per visą Balfo kelią veikė keturi pagrindiniai dėsniai: alkaną papenėk, nuogą aprėdyk, susirgusį pagydyk ir mokslo siekiančiam — padėk. Jis reiškė viltį, kad geležinė uždanga vieną dieną subyrės, todėl lietuviams reikia laikytis krūvoje.

Pranešimus apie organizacijos darbą padarė: direktorių pirmininkas V. Selenis, centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė ir iždininkas Kostas Čepaitis. Pranešimai sukėlė daug paklausimų ir gyvų diskusijų. Įstatų komisijos pranešimą padarė A. Dzirvonas. Balfo veiklos plėtimo klausimus nagrinėjo kun. Ansas Trakis ir dr. Kazys Šidlauskas, o apie organizacinius reikalus kalbėjo J. Jasaitis.

Apie ateinantį rudens vajų, pateikdamas praktiškų sugestijų, kalbėjo Val. Šimkus. Šia proga Čikagos apskritis įteikė Balfui praėjusio vajaus likutį — 8,000 dol.

O. Jokubaitienė įteikė 1,000 dol. iš Clevelando aukotojų.

Direktorių suvažiavimas, pritardamas dabartinei valdybos veiklai, išreiškė pageidavimą, kad būtų samdomas reikalų vedėjas. Pritarta centro valdybos planui atgaivinti nebeveikiančius Balfo skyrius ir steigti apskritis, kur vienoje apylinkėje veikia daugiau skyrių. Sekantį direktorių suvažiavimą nutarta vėl šaukti Čikagoje. Suvažiavimas buvo baigtas Lietuvos himnu.

Izraelyje žuvo 14 kareivių

TEL AVIVAS. — Sirijos artilerijos sviedinys, Izraelio kariuomenės pranešimu, taip keistai pataikė į izraelitų bunkerį, kad žuvo 8 kareiviai ir 7 buvo sužeisti. Po to nelaimingo atsitikimo, įvyko dar viena nelaimė. Helikopteris, atskridęs paimti sužeistųjų, nukrito fronte ir žuvo dar šeši kareiviai, jų tarpe sanitarų grupė.

Egipte suimtas sukilėlių prieš prezidentą Sadatą grupės vadas pareiškė tardytojams, kad Libijos valstybės galva Quadafi ragino jį važiuoti į Egiptą ir pradėti ten liaudies revoliuciją. Šios grupės nepavykęs puolimas prie Karo esančioje karo mokykloje ir bandymas pagrobti Sadatą Egipto-Libijos vyriausybių santykius visai pagadino. Egipto spauda atvirai rašo apie Libijos vadų bandymus kištis į Egipto reikalus.

PHNOM PENHAS. — Komunistų apsuptas Kambodijos kariuomenės 2,000 vyrų dalinys toliau ginasi nuo puolančio priešo. Amunicija ir maistas daliniui pristatomi oro keliu.

Kalantos savaitė

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas 1974 m. gegužės 12-18 d. skelbia Romo Kalantos Savaite, kuri skiriama jo, V. Stonio, Žaliausko, ir K. Andriuškevičiaus atiduotos didžios aukos dviejų metų sukakčiai paminėti.

Visa lietuvių visuomenė, bažnyčios, mokyklos, jaunimo ir kitos organizacijos kviečiamos tą savaitę prisiminti ir atitinkamai pagarbiai tas didžias aukas paminėti. Vliko Valdyba

New Yorkas,
1974 m. balandžio 17 d.

Eltoje galima gauti medžiagos ir Kalantos paveikslų prisiunčiant 1 dol. už kiekvieną: Elta, 29 West 57th Street, New York, N. Y. 10019.

Opozicija auga

Veronos (Italijoj) laikraštis "L'Arena" š. m. vasario 4 d. laidoje patalpino straipsnį "Antisovietinės opozicijos Lietuvoje konsolidacija". Poantraštėje: Šis baltiškas kraštas yra procese savo religinių ir tautinių pajėgų suvienijime. KGB specialistai iškviesti iš Maskvos į Kauną ir Vilnių. Straipsnis daugiausia kalba apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką ir jos vaidmenį vienijant disidentus okup. Lietuvoje. (E)

Prancūzijos socialistų partijos vadas Francois Mitterrand, kurį remia ir komunistai. Šis 57 m. politikas yra labai geras kalbėtojas ir 1965 m. rinkimuose, kandidatuodamas prieš de Gaulle, surinko 45% visų balsų. Jis yra Prancūzijos parlamento narys nuo 1946 m.

Elizabeth Holtzman, kongreso teisinio komiteto narė iš New Yorko. Demokratė, labai kairių pažiūrų. Ji buvo padavusi prezidentą Nixoną į teismą už komunistų bombardavimą Kambodijoje, bet bylą pralaimėjo. Ji spaudžia imigracijos departamentą, kad jis gaudytų Amerikoje karo nusikaltėlius.

KARIUOMENĖ PORTUGALIJOJ SUĖMĖ POLITINĖS POLICIJOS AGENTUS

LISABONA. — Portugalijos karinė valdžia panaikino spaudos cenzūrą, kuri veikė kelis dešimtmečius. Spaudos konferencijoje karinės tarybos vadas generolas Antonio de Spinola pareiškė, kad per ateinančius metus bus pravesti nauji rinkimai ir sudarytas kelių politinių partijų ministerių kabinetas. Kariuomenės vadai valdys iki bus sudaryta civilių vyriausybė. Nors cenzūra panaikinama, specialus komitetas žiūrės, kad spaudoje nebūtų "išsišokimų". Politinio saugumo policija panaikinama, paleidžiami visi politiniai kaliniai.

Portugalijos katalikų vyskupų konferencija pareiškė pritarimą perversmui, kuris buvęs portugalų gerovei. Užsienio korespondentai praneša apie portugalų demonstracijas už naują septynių asmenų karinę tarybą. Kareiviai turėjo gatvėje atmušti minios puolimą prieš politinės policijos valdininkus, kurie buvo suimti. Prie Caxias pilies, kur laikoma 170 politinių kalinių didelė žmonių minia laukė, kol kalinius paleis.

Nauja vyriausybė pašalino visus provincijų gubernatorius ne tik Portugalijoje, bet ir jos kolonijose Afrikoje. Paskirti nauji, kariuomenei ištikimi žmonės. Bus perorganizuota ir Respublikos Tautinė Gvardija, buvusios valdžios sudaryta atsverti kariuomenės įtakai.

Gen. Spinola, kuris savo knygoje aiškino, jog Portugalija negali laimėti karo kolonijose, pareiškė, kad kolonijos negaus pilnos nepriklausomybės bet joms bus duota proga laisvam apsisprendimui. Spinola siūlė sudaryti federaciją, kurioje kiekviena kolonija turėtų lygias teises su Portugalija. Jis įspėjo irgi, kad valdžia netoleruos demonstracijų gatvėse.

Paleidus politinius kalinius, jų vietas užėmė suimti saugumo valdininkai, kurių suimta apie 300. Kai kurie politiniai kaliniai ilgus metus nematė savo giminių, todėl gatvėse matėsi daug džiaugsmo scenų.

Informuoti sluoksniai Portugalijoje tvirtina, kad generolas Spinola yra linkęs Afrikos kolonijų klausimą statyti piliečių referendumui išspręsti.

Operetės premjera

ČIKAGA. — Šeštadienį Maria H. S. auditorijoje įvyko "Pirmyn" choro statomos operetės "Kornevilio varpų" premjera. Šį Robert Planquette trijų veiksmų operetė praėjo su dideliu pasisekimu, nors dėl įvairių šeštadienių renginių salėje matėsi tuščių vietų. Operetės dirigentas ir režisierius Kazys Steponavičius susilaukė daug ovacijų po paskutinio veiksmo, o pagrindinės solistės: Dalia Kučėnienė ir Eleonora Zapolienė buvo apdovanotos gėlėmis.

Pagrindinėse rolėse be minėtų solisčių buvo Algirdas Brazis, Viktoras Mieliulis, Albertas Snarskis, Valentinas Liorentas. Mažesnius vaidmenis turėjo Mary Banky, Asta Snarskienė, Birutė ir Laima Naureckaitės, Julius Panka, Stasys Stasiūnas, Vaclovas Snarskis ir Rimantas Bužėnas.

Lietuvos Vyčių šokėjų grupė spektaklį paįvairino šokiais, baletmeisterė — Judy Bardis. "Pirmyn" choro akomponatoriai: Živilė Modestienė ir Ričardas Sabonis. Spalvingi kostiumai — Stanley Warzala, dekoracijos ir apšvietimas William Wolski, grimas — Simo Velbasio. Operetę palydėjo 23 Lyric operos orkestro nariai.

"Pirmyn" choras lapkričio 2 d. minės savo 65 metų sukaktį bankete, kuris įvyks Chateau Bel restorane.

Sudužo lėktuvas

MASKVA. — Pakildamas iš Leningrado aerodromo sudužo sovietų vidaus keleivinis lėktuvas, skridęs į Krasnodarską. Sovietų spauda apie šią nelaimę nieko neskelbia, tačiau iš apylinkės gyventojų ir aerodromo tarnautojų korespondentai patyrė, kad lėktuvo nelaimėje žuvo apie 100 žmonių.

Sovietų politika yra slėpti įvairias nelaimes, tačiau kai jos įvyksta netoli aerodromų, pakylant lėktuvams ar jiems leidžiantis, apie tas katastrofas pasaulis greit sužino, nes aerodromuose paprastai būna ir užsienio šalių lėktuvų, pilotų, patarnautojų ar užsieniečių keleivių. Pernai Maskvos aerodrome sudužo Aerofloto lėktuvas ir žuvo 176 asmenys.

Šachmatų varžybose

MASKVA. — Pasaulio šachmatų varžybų pusfinaliuose Anatoly Karpov septintą partiją su Boris Spaaskiu sulošė lygiomis. Nors pats Karpovas pasiūlė lygiąsias, specialistai sako, kad jis turėjo stipresnę poziciją ir galėjo bandyti išlošti. Šiuo metu Karpovas turi laimėjęs dvi partijas, o Spaaskis — vieną.

Kitame susitikime Odesoje Viktor Korčnoj paprašė dėl susirgimo partiją atidėti. Jis jau turi tris laimėtas partijas prieš Petrosiano — vieną. Patekti į finalą reikia laimėti keturias partijas.

Kissingeris išvyko tartis su Gromyka

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius Kissingeris, išvykdamas į Ženevą, kur jis susitiks su sovietų užsienio reikalų ministeriu Gromyko, pasakė, kad jis tarsis dėl strateginių apribojimo sutarties. Jo nuomone, toks susitarimas skubiai reikalingas, kol tų ginklų dar nėra tiek, kad jų kontrolė būtų neįmanoma.

Kissingeris pridėjo, kad prezidento Nixono kelionė į Maskvą padės pagreitinti susitarimą, kurį būtų galima pasiekti ir įprastu biurokraniu keliu, kuris tačiau užtruktų mėnesius, o gal ir metus.

WASHINGTONAS. — Senato finansų komitetas patvirtino Simon nauju iždo sekretoriumi vieton pasitraukiančio George Schultz.

Krivulėnų pobūvis ir knygos pristatymas

Š. m. balandžio 20 d. Balio Pakšto svetainėje įvyko buv. Lietuvos policijos pareigūnų pobūvis ir naujai pasirodžiusio knygos " Lietuvos policija įstatymų ir tvarkos tarnyboje" pristatymas.

Krivulės klubo pirmininkas Algirdas Reivytis, pasveikinęs atsilankiusius, pasakė, kad 10 metų laukta, 20 metų kalbėta, o po 4 metų įtempto darbo , pasirodė gražiai dailininko Tričio papuošta, Apolinaro Bagdono redaguota, knyga "Lietuvas policija įstatymų ir tvarkos tarnyboje". Be to, pastebėjo, kad knygai medžiagą rinko ir tvarkė Povilas Dirkis, bet jam sunegalavus ir visą medžiagą perdavus, galutinai gnygą redagavo Apolinaras Bagdonas.

Dar pranešė, kad svečių tarpe yra ir ilgus metus rusiškuose kacetuose išvargęs ir nesenai į Ameriką atvykęs buv. nepriklausomos Lietuvos policijos pareigūnas Jonas Kreivėnas.

Knyga publikai pristatyti pakvietė buvusį Vilniaus prokurorą, teisininką Joną Talalą. Jonas Talala, pristatydamas publikai knygą, taip pasakė: "Lietuvos policija įstatymų ir tvarkos tarnyboje" — taip pavadinta buv. Lietuvos policijos tarnautojų klubo "Krivulė" pastangomis tik dabar išleista knyga. Man yra didelė garbė šią knygą šiandien pristatyti čia susirinkusiems svečiams.

Ši knyga yra antroji Lietuvos policijos istorijoje. Pirmoji knyga "Lietuvos policija" buvo išleista 1928 m. Nepriklausomoje Lietuvoje, minint policijos dešimtmetį. Deja, čia niekur jos nebuvo galima rasti. Dabar tremtyje Krivulės klubas dėjo visas pastangas išleisti antrą knygą, kuri dabar ir pasirodė. Savaime aišku, kad darbas buvo nelengvas. Teko daugiau remtis ir vadovautis iš atskirų pareigūnų pergyvenimų ir atsiminimų.

Knyga pradedama, kaip ir pridera ,Lietuvos himnu. Nepriklausomybės paskelbimo aktu ir Lietuvos Prezidentų nuotraukomis. Pati knyga yra 435 puslapių ir joje sudėta daug kruopštaus redaktoriaus A. Bagdono darbo, kas tik guvo galima gauti iš turimos medžiagos. Knygos tiražas nėra didelis tik 750 egzempliorių. Reikia tikėtis, kad toks skaičius bus trumpu laiku išplatintas ir manau, kad teks išleisti antrąją laidą.

Apžvelgti 435 puslapių knygą trumpu laiku yra sunku ir be to, nesinori varginti svečius ilgesniais išvedžiojimais. Kiekvienas čia atsilankęs, kuris įsigis knygą, turės progos įsigilinti į turinį ir pareikšti savo nuomonę.

Išleistoji knyga nėra tik policijos veiklos veikalas, tai yra dalis mūsų Lietuvos istorijos. Čia mes randame, trumpą įvadą į Lietuvos praeitį, randame Nepriklausomybės metų policijos veiklą, pagaliau atėjo sunkūs okupacijos metai — bolševikų ir vokiečių. Randame atsiminimų iš tų laikų. Randame Nepriklausomybės laikų vyriausybių sąrašą, taip pat visų Vidaus reikalų ministerių likimą, visą eilė asmeninių atsiminimų. Pagerbiami išvežtieji į Sibiro mirties stovyklas policijos pareigūnai. Toli gražu ne visi, nes redakcija neturėjo duomenų. Pagaliau yra ir mažų klaidelių — korektūros klaidų, nes visada jų pasitaiko.Mecenatų ir rėmėjų sąraše yra sukeistos pavardės, tas atleistina, antroje laidoje bus ištaisyta.

Imkime šią knygą ne tik savo bibliotekon, bet ir savo pažįstamiems ir draugams, tai yra Lietuvos gyvenimo atvaizdavimo dalis."

Trumpai kalbėjo 16 metų išbuvęs Sibiro kacetuose Jonas Kreivėnas. Džiaugėsi, kad po 34 metų ir vėl jam tenka susitikti su buvusiais savo bendradarbiais ir bičiuliais. Perdavė iš okup. Lietuvos lietuvių linkėjimus. Okupuotos Lietuvos lietuviai džiaugiasi lietuvių veikla Amerikoje ir laukia, jų sunkioje būklėje įvairios paramos. Ten lietuvis suvaržytas ir koks nors tautinis neskaitant politinio, pasireiškimas užslopintas. Jų akys ir viltys nukreiptos į užsieniuose gyvenančius lietuvius. Apie savo 16 metų iškentėtus metus priminė, kad jam jau atrodo, jog viskas buvę tik sapnas. Jis net nenori pats tikėti, kad jis jau laisvas ir gyvena laisvoje Amerikoje.

Asmeniškai kalbant papasakojo, kad ok. Lietuvos lietuviai yra patriotai ir okupantų nekenčia. Sako, kar ir Maskvai pasidavusių yra labai mažas nuošimtis. Apie kokią nors laisvę ar nepriklausomybę niekas negali išsitarti, nes nežino su kuo kalba. Šnipais visa Lietuva apraizgyta. Kolchozininkams dabar geriau, negu pirmais okupacijos metais buvo. Bet ir dabar jie vargsta ir neša sunkią baudžiavos vergiją.

Paklaustas apie vagystes, Kreivėnas atsakė, kad ok. Lietuvoje žodis vagystė nebeegzistuoja. Ten visi "kombinuoja" O "kombinacija" neskaitoma vagystė. Bet ir ten yra keistų dalykėlių. Pav. kolchozininkas "nukombinavęs" kelis kilogramus grūdų kišamas į kalėjimą. "Samagono" gamintojas, "nukombinuoja" daug didesnį grūkų kilogramų kiekį ir verda "samagoną". Užraugė raugą ir varo "samagoną". Štai milicija užklumpa. "Samagono" gaminimo įrankius sudaužo, išvarytą degtinę išpila ir viskas tuo pasibaigia — jokios bylos jau nesudaro.

Kitaip tariant, gerkite degtinę, skandinkitės "samagone" tik negalvokite apie kokią nors laisvę ar geresnį gyvenimą.

Be to, ten joks teismas negali teisti ar bausti komunistų partijos nario. Jie laikomi neliečiamais. Jo nusikaltimą svarsto komunistų partija. Tik iš jo atėmus komunistų partijos bilietą — kortelę, tuomet teismas gali bausti ir buvusį komunistų partijos narį. Tikiu, progai atsiradus, daugiau su p. Jonu Kreivėnu pasikalbėti.

Dar krivulėnus sveikino Jūrų šaulių atstovas Mykolas Maksvytis ir Chicagos policijos atstovas lietuvių kilmės Donald Dausenas. Buvo įteiktos knygos šios knygos mecenatams — didesnes sumas aukojusiems ir vienaip ar kitaip prisidėjusiems prie tos knygos išleidimo asmenims.

Po to, Balio Pakšto orkestrui grojant, visi linksminosi iki vėlyvos nakties. Sakė dalyvių buvę apie porą šimtų. Na, o laimingieji išsinešė ir gražių dovanėlių. Bendrai krivulėnų surengtas pobūvis praėjo labai kultūringai ir geriausioje nuotaikoje.

Stasys Juškėnas

Dalis JAV kongreso atstovui Edvardui J. Derwinskiui Pagerbti Komiteto narių, susėdusių iš kairės į dešinę: Alto pirmininkas Dr. Kazys Bobelis Janina Juknevičienė, komiteto pirmininkas Dr. Leonas Kriaučeliūnas, A. Izokaitienė, ir komiteto patarėjas inž. Valdis Adamkus. Stovi Alto vicepirmininkas Teodoras Blinstrubas, Dr. J. Briedis, Dr. D. Giedraitis, Dr. F. Kaunas ir Br. Kviklys. Gegužės mėn. 5 dienos vakarą atstovas Derwinskis bus pagerbtas Jaunimo centre.

Maldų diena

Šį antradienį, balandžio 30 dieną yra Amerikos "nusižeminimo, pasninkavimo ir maldų diena" kaip ji buvo JAV Senato priimta gruodžio 20 dieną, bet dar nebaigta Atstovų Rūmuose. Pirmąjį kartą tokia maldos diena buvo paskelbta prezidento Linkolno 1863 metais.

Rezoliucijoje sakoma, kad Kongresas šaukia valstybės žmones nusižeminti ir prieš mūsų Sutvėrėją prisipažinti, kad esame nuo Jo priklausomi ir gailėstis už mūsų valstybės nuodėmes".

Lietuviai Televizijoje

Lietuviai Televizijoje rėmėjų metinis — visuotinis susirinkimas įvyks gegužės mėn. 3-čią dieną 7-tą val. vak. Anatole Production, Inc. patalpoje, 5845 So. Oakley Ave. Bus renkama nauja valdyba ir praeitų metų veiklos apžvalga. Bus gera proga susipažinti su LTV veikla iš arčiau. Veiklos įvykiams pailiustruoti bus rodomas filmas.

Prašome rėmėjus ir kurie domisi LTV skaitlingai dalyvauti. Po susirinkimo bus vaišės.

Valdyba

APLEISTA UŽMIRŠTA

Marijona Jokubauskienė jau seniai serga. Kol sveika buvo, visur dalyvavo — parengimuose, mitinguose ir t. t., o štai kurs laikas niekas niekur jos nebemato. Atskirta nuo pasaulio ji guli Evergreen slaugymo namuose, 91 Street ir Pulaski Rd. Neturi nei radijo, nei televizijos — nieko , o turi mokėti netoli $700 mėnesiui. Maistas labai prastas...

Sveika būdama turėjo daug draugų bei draugių. Stebina, kad per 18 mėnesių jai sergant kai kurie buvę geri draugai nė sykio ligonės neaplankė.

Marijona dar 1972 metais pradėjo blogai jaustis ir lapkričio mėnesį buvo nuvežta į Community ligoninę, iš kur buvo perkelta į Billings ligoninę, o iš ten parvežta į namus, bet 6 mėnesius išbuvus namie liepos mėn. 27 dieną (pernai) buvo išvežta į Šv. Kryžiaus ligoninę, o rugsėjo mėn. jau perkelta į Evergreen slaugymo namus, kur jau aštuoni mėnesiai kaip būna. Ligonė šiaip neblogai atrodo. Yra linksma, turi gerą atmintį, gražiai kalba, tik negali atsistoti į kojas, turi visą laiką gulėti. Jei galėtų vaikščioti, būtų sveika ir galėtų važiuoti namo.

Jos draugės ir draugai prašomi ligonę aplankyti, ar bent parašyti laiškelius. Laišką rašant jos vardas yra Mary Jacobs.

V. J.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantu spindintį žiedą, apkaišo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. **J. Augustaitytė - Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS.** Didelio formato, 126 psl. Kaina $1.—.
2. **Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS.** Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato. 157 psl. Kaina $2.00.
3. **Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI.** 155 psl. $1.50.
4. **Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIĄ VĖTROJE.** Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina $3.00.
5. **Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI.** Lyrikos eilės, 105 psl. $2.00.
6. **Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA.** Eilėraščiai, 86 psl. $2.00.
7. **Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ.** Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvaites senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. $5.00.
8. **Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI,** Antano Baranausko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. $2.00.
9. **Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS.** Eilės, 95 psl. $1.00.
10. **Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI.** Rinktinė lyrika, 167 psl., $3.00.
11. **Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ,** 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. $2,50.
12. **Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE.** Eiliuoti kūrinėliai, 92 psl., $1,00.
13. **Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI.** Eilėraščiai, 112 psl. $1.00.
14. **Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMĖLIO.** Eilės, 70 psl., $1.00.
15. **Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI.** Eilėraščiai, 80 psl. $2.50.
16. **Alfonsas Tyruolis, METŲ VINGIAI.** Lyrikos rinktinė, 180 psl. $3.00.
17. **Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI.** Mitologijos posmai, 55 psl. $1.00.
18. **Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS.** Poezija, 115 psl. $3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

NAUJIENŲ VAJUS JUBILIEJINIAIS METAIS

PADVIGUBINTI SKAITYTOJUS

Pirmųjų dviejų vajaus laikotarpių tikslai — talkos būdu nugalėti sunkumus nepastovios ekonomijos bei nepalankių sąlygų laikotarpyje ir pasiruošti bei telkti jėgas tolimesniems darbams — daugelio skaitytojų bei tautiečių buvo teisingai suprasti ir įvertinti.

Paskelbus vajų, ne tik dovanos, bet ir teigiami atsiliepimai, atgarsiai ir padrąsinimai kėlė geras darbo nuotaikas, dargi draugiškai kitus mojant. Visa tai buvo nepaprastos reikšmės reiškiniai. Jie suartino skaitytojus tarpusavyje ir sustiprino ryšius su bendradarbiais ir darbuotojais, taip pat sutelkė naujų jėgų. Žinios ir žinutės apie tolimiausias vietas ir jose esančius asmenis buvo tarsi rankų paspaudimai juntant ir rodant lietuviškos gyvybės bei meilės spaudai pulsą, sudarant grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuvišku reikalų renesanso.

Todėl šiais Jubiliejiniais metais, švenčiant 60 metų sukaktį, Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir visus lietuvius pasekti pirmųjų platintojų ir pirmųjų skaitytojų pavyzdžiais **suaktyvinti pastangas ir bendromis jėgomis pasiekti sunkų, bet įmanomą tikslą — PADVIGUBINTI NAUJIENŲ SKAITYTOJUS.**

Gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas skaityti.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusei metų — $13.00, trims mėnesiams — 7.50, vienam mėnesiui — $3.00. Kitose JAV vietose metams — $22.00, pusei metų — $12.00, vienam mėnesiui — $2.50. Užsieniuose — $25.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siunčiu ..... dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsisakiusiam naujam skaitytojui.

☐ Užsakau Naujienas savo ..... kaip dovaną ..... proga.

☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums neerikėtų siųsti raginimo.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

.....

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

.....
Parašas

DĖDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

ŠIA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šernu as asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaitytų gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaitytų gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą **Vieniso Žmogaus Gyvenimą** — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių sviesuoliu gyvenimu ir jų kieta ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE.

Bonds are for saving up for a down payment on a house.

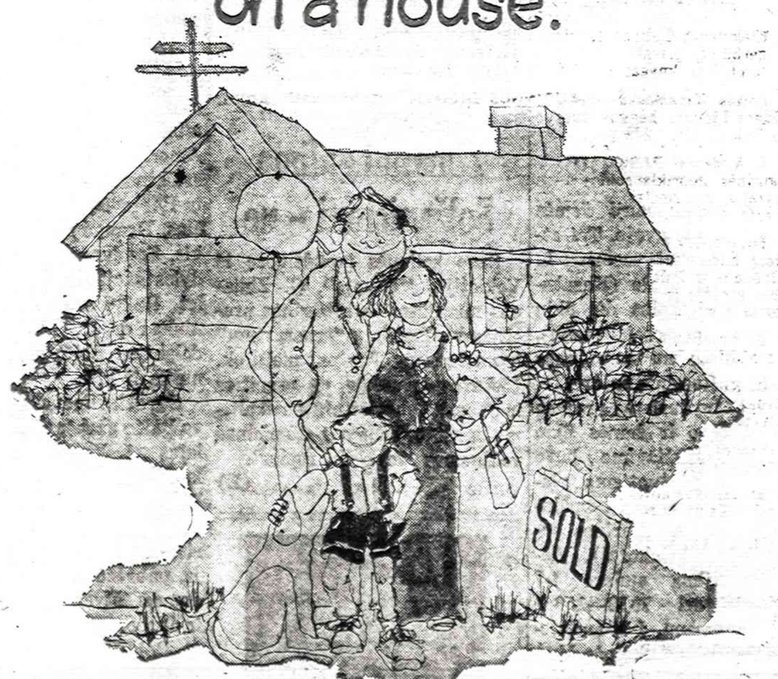

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take stock in America.
Buy U.S. Savings Bonds

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

MYK. MAKSVYTIS

JŪRŲ ŠAULIŲ VEIKLOS DEŠIMTMETIS

(Ištraukos iš ruošiamo leidinio apie jūrų šaulių įsisteigimą ir veiklą)

Atsiminimų įvadas

Atsiminimai, atgaivinant jūrų šaulių veiklą išeivijoje, verčia sugrįžti į 1963 metų ankstyvą pavasarį, kuomet, atsitiktinai sutikęs Jaunimo Centre Liet. Šaulių Sąjungos Tremtyje Centro V-bos tada buvusį 1 vicepirmininką p. Alfą Valatkaitį, kurį truputį pažinojau kaipo veiklų šaulių vadovą, užklausiau jo, kodėl Šaulių S-gos vadai, kurie taip gražiai atsteigė šaulių veiklą išeivijoje ir paplitę po Ameriką bei Kanadą, nebando atgaivinti taip pat ir jūrų šaulių veiklą, kuriai čia būtų ypatingai geros sąlygos prigyti ir veikti. A. Valatkaitis gyvai susidomėjo šio klausimo iškėlimu ir šia tema tarpe mūsų prasidėjo ilgesnis pokalbis.

Mūsų pokalbyje paminėjau, kad Čikagoje yra nemažai laivų ir vandens mėgėjų, kuriuos asmeniškai pažįstu, nes plaukiodamas savo motorbūriniu laiveliu, dažnai su jais susitinku ant ežero ir esu girdėjęs organizuoto lietuviško vandens sporto reikalingumą. Čikaga ir jos apylinkės tokiai veiklai yra nepaprastai patogi vieta, nes šalia milžiniško Michigano ežero, apylinkėse yra šimtai mažesnių ežerų, o taip pat upių ir kanalų.

Priminiau, kad Sandūnų ir Union Pier vietovės, kurios randasi nuo Čikagos ne per toliausiai skersai ežero, o taip pat lietuviškos kolonijos ir veikla Wisconsino lietuvių tarpe Waukegano, Racine, Kenošos ir kt. vietovėse, kurias galima lengvai pasiekti plaukiant net pačiais ežero pakraščiais, sudaro ypatingai svarbius išvykų bei vandens kelionių atramų punktus būsimiems jūrų šaulių laivams ir jų įguloms. Mat, prisiminiau savo ankstyvesnes keliones laivais, kada mes — jūrų skautai leisdavomės net į ilgiausias keliones laivais su malonumu ir kantrybe, žinodami, kad kas nors žino apie mūsų atplaukimą, kad kas nors lauks ir pasitiks.

Teiraujantis A. Valatkaičiui daugiau, išreiškiau savo nuomonę, kad asmeniškai nesitikiu, jog atsiras šimtai jūrų šaulių, bet po vieną-kitą desėtką susidarytų kiekvienoje lietuviškoje kolonijoje, kur tik būtų tinkamos vandens sąlygos. Išklausęs mano vaizduotėje susidariusio projekto apie jūrų šaulių atsteigimą galimybes, veiklos būdą bei priemones, A. Valatkaitis maloniai su manimi atsisveikino nieko nepažadėjęs ir nieko nesusitaręs. Kiek vėliau ta pačia tema užkalbinau ir kitą C. V. narį — Kazį Žilėną, kuris tada berods buvo C. V. iždininkas, bet dėl laiko stokos neteko tiek plačiai įsikalbėti, kiek su A. Valatkaičiu, nors ir šis su dėmesiu mano pasiūlymą išklausė. Praslinko keletą savaičių ir aš šiuos mūsų pokalbius su minėtais šaulių vadovais buvau net ir pamiršęs, kol vieną dieną gavau iš A. Valatkaičio pakvietimą atvykti į šaulių įkūrėjo Vl. Putvio minėjimą, kuris vyksiąs Jaunimo Centre ir kurį ruošė tada vienintėlė Vytauto Didž. Šaulių Kp. Čikagoje.

Pirmą kartą iš viso savo amžiuje tada atsidūriau šaulių tarpe, nes niekados anksčiau šaulių nebuvau, o atvykęs į Čikagą, buvau įsijungęs tik į Ramovėnų bei jūrų skautų veiklą. Mane pasitiko ir globojo vienintėlis mano pažįstamas A. Valatkaitis, kuris supažindino mane su to laiko kuopos pirmininku a. a. kun. A. Šeštoku, a. a. A. Gintneriu ir kitais. Prisipažinsiu, kad man patiko minėjimo kultūringa programa, gražus — patriotinis ir dar pačių sukurtas vaidinimas bei broliška — šeimyniška nuotaika, ko pav. nerasdavau kad ir ramovėnų susiėjimuose, nes dauguma į tave "žiūri iš aukšto", panašiai, kaip anglai žiūri į kitataučius.

Po kelių savaičių mane ir vėl kontaktuoja A. Valatkaitis, kuris pranešė, kad jūrų šaulių atsteigimo klausimą ir mano patiektas atsteigimo galimybes bei numatomos veiklos būdus jis patiekė neseniai įvykusiame C. V-bos posėdyje, kur šitas klausimas tapo visokeriopai aptartas. Jis pranešė, kad C. V-ba daugumos nutarimu priėmė tą visą pasiūlymą ir įgaliavo jį, kad jis mane kviestų įkurti Čikagoj pirmą jūrų šaulių dalinį. Jokie mano atsikalbinėjimai jo neįtikino, nors aš jam kietai įrodinėjau, kad aš esu netinkamas tokiam darbui, nes apart skautavimo, netūrėjau jokio organizacinio patyrimo, tačiau jis manęs nepaleido.

Bandžiau jam aiškinti, kad šias mintis pasiūliau ne tam, kad mane paskirtų jas vykdyti, bet tam, kad duočiau bendrą idėją, o jie savo tarpe turėtų surasti tinkamus asmenis tai realizuoti, kuriems sutikčiau net ir padėti bei kartu dirbti, bet visa tai nieko negelbėjo, kadangi įrodinėjo, jog kitų — tinkamesnių asmenų jie neturi. Dabar ne juokais nusigandau, nes pradėjau suprasti į kokią "balą" papuoliau. Reiškia — prikalbėjau gražių planų ir projektų, priplepėjau visokių galimybių ir spėjimų, o dabar, kuomet mane kviečia visa tai įvykdyti, tai traukiuos lyg bailys atgal. Todėl turėjau sutikti su šiuo kvietimu, o A. Valatkaitis iš savo pusės užtikrino savo paramą ir patarimus, organizuojant Čikagoje pirmą jūrų šaulių dalinį. Gavęs iš šaulių C. V-bos raštišką įgaliojimą, pradėjau galvoti ir planuoti, nuo ko dabar reikėtų pradėti. Nuo to laiko prasidėjo mano vargai ir malonumai, džiaugsmingos valandos bei dienos ir nusiminimai nusivylimų ar nepasisekimų atvejuose.

Spaudos paramos klausimas

Prieš pradedant ką nors daryti jūrų šaulių atsteigimo darbe sau pasistačiau patį pirmą klausimą, jog reikėtų užsitikrinti sau mūsų spaudos paramą, nes be jos dešimteriopai bus sunkiau atlikti apsiimtus uždavinius. Jausdamas, kad jūrų šaulių temomis galėčiau ir pats rašyti, tačiau priėjau išvados, kad vis dėlto reikėtų susirasti ir kitų talkininkų, nes, jei visus laikraščius pats vienas užpildyčiau, skaitytojai pradėtų su laiku juoktis, koks ten laivų ir vandenų maniakas atsirado, kuris visuose laikraščiuose vis apie tą patį rašo.

Tuo reikalu pasitariau su rašytoju Alfonsu Vambutu, žurnalistu a. a.č Antanu Gintneriu ir keliais kitais, kad ir pripuolamais korespondentais, kurie sutiko man talkininkauti. Tada pradėjau lankytis mūsų laikraščių redakcijose.

Nuvykau į Draugo ir Sandaros redakcijas, kur, išdėstęs savo planus ir įgaliojimus radau malonų pritarimą ir užtikrintą spaudos paramą tuose laikraščiuose.

Kiek komplikuočiau dalykai stovėjo su Naujienom ir tuolaikiniu vyr. redaktoriu a. a. dr. Piju Grigaičiu. Mat, tuo laiku šaulių tarpe buvo iškilę smarkūs ginčai, ko pasėkoje vieni nariai buvo pašalinti, kiti patys išstoję, buvo platinami įvairūs šmeižto lapeliai, kas pagaliau prasiveržė ir į mūsų spaudą, o ypač nepalankiai įvairūs šauliški reikalai buvo gvildenami Naujienose, kas privertė mane galvoti, kad Naujienos yra nusistačiusios prieš Šaulių Sąjungą. Be to, tarpe manęs ir Naujienų buvo dar vienas "kabliukas", kuris man kėlė rūpestį. Mat, nepakęsdamas Naujienose dažnų straipsnių, kuriuose įgnybiami dypukai", aš parašiau pačiam a. a. dr. Grigaičiui ne labai jau malonų laišką ir nutraukiau Naujienų prenumeratą, nes jaučiau tais primityviais straipsniais nuolat užgauliojamas. Tad į Naujienų redakciją vykau kiek netikras, tačiau norėjau išsiaiškinti, kur mes stovime.

Mane a. a. dr. Pijus Graigaitis maloniai priėmė, pasisveikino ir savo kabinete paprašė atsisėsti. Aš jam išdėsčiau savo atėjimo tikslus, parodžiau įgaliojimą, o jis mane klausinėjo ne tik apie jūrų šaulių veiklos atgaivinimo projektą, bet taip pat ir apie mano turimą ant vandens patyrimą bei straipsnių rašymo sugebėjimus. Išsikalbėjus, jis mandagiai ir atsargiai mane užklausė, ar aš nesu tas pats, kuris neseniai jam laišką parašęs ir kartu Naujienas nutraukęs. Kuomet aš turėjau prisipažinti, jog aš esu tas pats, tada net nemalonu pasidarė ir maniau, kad dabar tai tikrai nesulauksiu jokios paramos iš jo.

Tačiau, mano nustebimui, dr. Grigaitis pasidarė dar švelnesnis ir pradėjo man aiškinti Naujienų ir jo paties pažiūras į įvairių straipsnių talpinimą. Jis tada man išaiškino daug dalykų, kurių aš nežinojau ir nesupratau, nes augau ir brendau, palyginus, tokiu laiku, kada ne viskas galėtų būti rašoma bei spausdinama, kas man atrodė naturalu ir reikalinga. Man tik jo kabinete paaiškėjo, kad daugelis Naujienose patalpintų straipsnių su jų iškeltomis mintimis nebūtinai atitinka jo paties arba jo štabo narių pažiūromis, bet jei tokie straipsniai atitinka spaudos etikai ir neprieštarauja mūsų tautos ir jos laisvės siekiams, jis juos neabejodamas talpina. Jis man ilgai aiškino, kad "dypukų" pajuokime, šaulių veiklos negerovių iškėlime, bažnyčių kritikavime ar kitų nenormalumų iškėlime yra tos spaudos laisvės pažymys, nes šis dienraštis nusikalstų prieš tiesą, jei negerovių neiškeltų, slėptų, ir gal viską tik iš gerosios pusės vaizduotų. Jis į mane visai inkvizityviai kreipėsi, užklausdamas, kodėl mes, dypukai, perskaitę mums nepatinkamą straipsnį, niekuo nereaguojame ir tylime. Jis mane ragino: "Parašykite jūs savo straipsnius, savo atsakymus, atsikirskite, o aš nedvejodamas jūsų straipsnius irgi patalpinsiu, tik kad jie nebūtų per daug užgaulūs, nebūtų necenzūruotų žodžių ir piktų asmeniškų užpuolimų, bet pagrįsti faktais, pavyzdžiais bei teisybe".

Jis aiškino, kad laikraštis pasidaro skaitytojams tik tada įdomus ir kartu naudingas, kuomet kiek galima daugiau problemų keliama, į juos atsakoma ir dėl jų diskutuojama. Tada ant visados supratau, kad Naujienos nėra nusistačiusios nei prieš "dypukus", nei prieš šaulius, nei prieš religiją ar bažnyčią, bet puoselėja laisvą pasisakymą ir spaudos laisvę, kuri, suprantama, turi savo etiką ir ribas irgi. Po tokio pasikalbėjimo, supratau Naujienų pažiūras, gavau visapusišką a. a. dr. P. Grigaičio paramos užtikrinimą jūrų šaulių atsteigimo klausimuose ir vėl užsisakiau Naujienas, kurioms likau ištikimas iki šiol. Keista, bet turiu čia paminėti, kad dar ir šiandien yra daug žmonių, kurie galvoja panašiai, kaip aš galvojau prieš dešimt metų ir per tą laiką net man pačiam teko kitiems, net už mane mokytesniems, aiškinti Naujienų pažiūras į spaudos laisvę ir teisingą informaciją. (B. d.)

Čikagos Jūrų Šaulių kuopos nariai išsirikiavę Paksto salėje, atidarant pavasarinį plaukiojimo sezono atidarymo balių.

Nuotrauka P. Maletos

● Kol jauna buvau, rože žydėjau, Kai pasenau, akis įgijau, pro tas akis pati išlindau.

(Aguona)

● Ąžuolas ąžuolėlis, šimtašakis šimtalapis, ant viršūnės saulė teka. (Sauliagrįžis)

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4 % a year
SAVINGS ACCOUNT
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7 1/2 %

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraustiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo $100.00 iki $10,000,00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už $1,000.00 apdraudos tik $3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už $1,000.00 akcidentalės apdraudos mokestis $2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apleileidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičias komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. $4.00.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. $3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis. LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAIS. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina $2.00.

Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar piniginę perlaidą.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

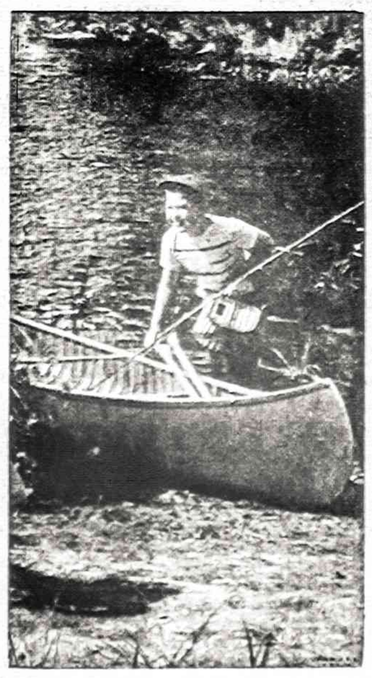

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2% PER ANNUM: $5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY

6 3/4% $5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY

6 1/2% $2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

INSURED

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.
Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070
Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

Nesenai išėjusi laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina $2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:

In Chicago $24.00 per year, $13,00 per six month, $7.50 per 3 months. In other USA localities $22,00 per year, $12,00 per six months, $6,50 per three months. Canada $24,00 per year; other countries $25,00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$24,00
pusei metų	$13,00
trims mėnesiams	$7,50
vienam mėnesiui	$3,00

Kitose JAV vietose:

metams	$22.00
pusei metų	$12,00
trims mėnesiams	$6,50
vienam mėnesiui	$2,50

Kanadoje:

metams	$24,00
pusei metų	$13,00
vienam mėnesiui	$3,00

Užsieniuose:

Metams	$25,00
pusei metų	$14,00
vienam mėnesiui	$3,50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Nevykusios priemonės bendruomenei ugdyti

Visi pripažįsta, kad JAV Lietuvių Bendruomenė turėtų apjungti visus Amerikos lietuvius. Lietuviai gali priklausyti įvairiom politinėm, tikybinėm, p rofesionalinėm arba net regionalinėm grupėm, bet kiekvienam lietuviui turėtų būti vietos Lietuvių Bendruomenėje. Šioje organizacijoje turėtų vyrauti tolerancija, gerbianti kitų įsitikinimus ir nuomones.

Taip kalba Bendruomenės paskelbti nuostatai, panaias mintis skelbė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės steigėjai ir net keli atsakingi Bendruomenės pareigūnai. Buvo kalbama apie pakantą ir draugingumą, bet praktikoje vartotos kitos priemonės. Dar neišgudžius Bendruomenės, jau prasidėjo kova dėl Bendruomenės vadovybės. Prie Bendruomenės vadovybės priėję frontininkai užimamas vietas naudojo ne Bendruomenei ugdyti, bet mažos grupelės galiai stiprinti. Frontininkai naudojo Bendruomenę saviems politiniams tikslams.

Amerikos lietuvių tarpe frontininkai sudaro mažą visuomenės dalelytę. Vietomis juos galima pirštais suskaičiuoti. Bet jie lėtus ir geros širdies lietuvius labai lengvai apstato. Amerikos lietuvių Bendruomenės jie nesuorganizavo, krašto lietuvių daugumos į Bendruomenę neįtraukė, bet kalbėti visų vardu jie nori. Jie ne tik nori, bet ir kalba. Jie reikalauja sau tokių teisių, kokių niekas jiems nedavė.

Amerikoje veikia Amerikos Lietuvių Taryba, apjungianti veik visas politines grupes ir abu didžiuosius lietuvių susivienijimus. Amerikos Lietuvių Tarybos darbą remia visa eilė klubų ir draugijų. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra kelis kartus didesnis, geriau organizuotas ir turtingesnis, negu dabartinė JAV Lietuvių Bandruomenė. Susivienijime Lietuvių Amerikoje viešpatauja kitokia dvasia. Susivienijimo nariai yra tolerantai. Jie ne tik gerbia, bet išklauso ir kito lietuvio numonę. Susivienijimo nariai yra įvairių tikybų ir politinių įsitikinimų žmonės, bet jie randa bendrą kalbą. Jie puikiausiai susikalba ne tik fraternalės organizacijos, bet ir Lietuvos laisvės reikalais. Ne veltui Amerikos lietuvių tarpe labai dažnai askoma, kad SLA yra tikra Amerikos Lietuvių Bendruomenė, nes šioje organizacijoje rūpinamasi visais tais reikalais, kuriais pasišoka rūpintis frontininkų vadovaujama Bendruomenė. Susivienijimas vadovaujasi Amerikoje veikiančiomis Roberts taisyklėmis, susirinkimai vedami pavyzdingai, svarbesni klausimai aptariami kuopose ir seimuose. Amerikos Lietuvių Tarybai priklauso ir Romos Katalikų fraternalis susivienijimas ir Amerikoje veikiančios įvairios politinės grupės. Visi randa bendrą kalbą ne tik savo organizacijose, bet ir bendroje visus apimančioje Amerikos Lietuvių Taryboje.

Tuo tarpu JAV Lietuvių Bendruomenė negali prilygti Altą sudarančioms paskiroms organizacijoms, bet ji nori turėti daugiau privilegijų, negu kitos lietuvių organizacijos. Ji nepajėgia savo narių sąrašo sudaryti, bet ji nori kalbėti visų Amerikos lietuvių vardu. Nepajėgę įtraukti į savo eiles didesnio lietuvių skaičiaus, frontininkai jau pradėjo bendruomenę skaldyti. Jie yr pasiryžę išsilaikyti Bendruomenėje nepateisinamomis priemonėmis. Frontininkai suorganizavo "rinkimus paštu" ir tokiu būdu pravedė savo žmones į aukštąją vadovybę. Jie nepajėgė visuomenei paruošti net patikėtino paaiškinimo. Nei vienas Bendruomenės vadas nepasakė lietuviams, kuriais sumetimais jie vartoja tokias priemones Bendruomenės vadovybėje išsilaikyti. Kuriais sumetimais jie tai daro?

Frontininkai pakėlė didoką triukšmą, kai Cicero LB apylinkės vadovybė panoro sudaryti apylinkės narių sąrašą. Narių sąrašas reikalingas kiekvienai organizacijai. Jis reikalingas ne tik nario mokesčiams išrinkti, bet ir administraciniams organizacijos reikalams tvarkyti. Be narių sąrašo negalima ir rinkimų pravesti. Kilus nuomonių skirtumui dėl Bendruomenės nario sąvokos, Cicero apylinkės valdyba kreipėsi į Garbės Teismą šiam klausimui išaiškinti. Visi teismai veikia lėtai, neskuba ir Bendruomenės teismas. Bet Garbės Teismo pirmininkas vis dėlto pranešė, kad netolimoje ateityje Cicero valdybos iškeltas klausimas bus sprendžiamas ir sprendimas paskelbtas.

Sveikas protas sako, kad reikėjo palaukti teismo sprendimo. Kol sprendimas nepaskelbtas, tai nėra reikalo ardyti organizacinio darbo. Bet naujai pasamdytas Bendruomenės tarybos pirmininkas kitaip galvojo. Teismo sprendimo jis nesiryžo laukti. Juk jis galėjo pasitarti, išsiaiškinti konflikto priežastis, bandyti jas nušlifuoti ir rasti bendrą kalbą. Jis pasirinko kitą kelią. Chicagoje sutiktam Cicero apylinkės pirmininkui jis pareiškė: — Atvažiavau tavęs iš vadovybės išversti... Tu nepirmininkausi...

Cicero apylinkės pirmininkas buvo ciceriečių daugumos išrinktas toms pareigoms eiti, tuo tarpu rinkto pirmininko išversti atvažiavęs pareigūnas net rinkimuose nedalyvavo. Suvežus į Cicero kitų apylinkių frontininkus, Cicero apylinkės pirmininkas buvo "išvestas", bet jis nuo savo pareigų neatsisakė. Jis buvo išrinktas dviem metams. Jis savo pareigas eis, kol jo terminas pasibaigs. "Išvertimas" pasibaigė Cicero bendruomenės suskaldymu. Dabar jau yra dvi Cicero Bendruomenės apylinkės, su skirtingom valdybom, pirmininkais, sekretoriais ir iždininkais. Chicagos bendruomenininkų dauguma pasipiktino šitokiu elgesiu ir sudarė kitą apygardos valdybą.

Centro atstovams nereikėjo savo galios rodyti, iš kitų vietovių žmonių į Cicero nereikėjo vežti. Bet svarbiausia, reikėjo ieškoti bendros kalbos, kad organizacija nesuskiltų. Didelei organizacijai skilimas dažnai esti žalingas, o dar nesuorganizuotai Bendruomenei skilimas gali būti labai skaudus. Ne skaldymas mums reikalingas, bet visų vienybė.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

Kvietimai į Amerikos lietuvių kongresą

Amerikos Lietuvių Taryba pradeda siuntinėti šimtams įvairių lietuvių organizacijų padalinių, įeinančių į Altos sąstatą, kvietimus dalyvauti Amerikos lietuvių kongrese, kuris įvyks rugsėjo 28 — 29 dienomis Pick — Congress viešbutyje, Chicagoje. Tai bus aštuntasis Amerikos lietuvių kongresas, kuriame, numatoma, dalyvaus gal netoli 1,000 žmonių. Dieną prieš tai — rugsėjo 27 d — to paties viešbučio patalpose įvyks Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas.

Amerikos Lietuvių Taryba kontaktuoja numatytus aukštus JAV pareigūnus ir šiaip žmones, norėdama turėti stiprius kalbėtojus kongrese. Amerikos lietuvių kongresai yra Altos šaukiami kas penkeri metai. Siekiama suvažiavus veikliesiems išeivijos lietuviams pasitarti dėl tolimesnių Lietuvos laisvinimo žygių, aptarus ligšiolines pastangas, nutiesti ateinančio penkmečio gaires.

Lietuvių organizacijos prašomos iš anksto išrinkti delegatus į tą didelės reikšmės turėsiantį kongresą, pagal galimybes numatant ir paramą tam svarbiam užmojui. Subendrintomis jėgomis rikiuokimės pastangoms prieš Maskvos tironų siautėjimą Lietuvoje.

S. KUDIRKOS REIKALAS GYVAS JAV KONGRESE

Senatorius Birch Bayh, JAV senato Teisminio komiteto narys, atsiliepdamas į dr. K. Bobelio laišką, dėkojant už senatoriaus pareiškimą Lietuvos nepriklausomybės reikalu, pažymi, kad senate atnaujinamos pastangos išlaisvinti Simą Kudirką. Sen Bayh pažymi, kad jis ir ateityje pasiryžęs visuose Lietuvos reikaluose padėti.

DOMISI LIETUVIŲ KALBĖTOJŲ BIURU

Amerikos Lietuvių Taryba Chicagoje suorganizavo paskaitininkų biurą, susidedantį iš 32 kalbėtojų. Apie tai buvo išsiuntinėti pranešimai Chicagos amerikiečių organizacijų centrams, klubams, laikraščiams, radijo ir televizijos stotims Pirmieji atsiliepė German — American National Congress, atsiųsdami sveikinimą "už gerai suorganizuotą darbą" ir prašydami atsiųsti 200 kalbėtojų sąrašų, kuriuos jie paskleis po savo skyrius.

AMERIKIEČIAI SKELBIA S. KUDIRKĄ JAV PILIEČIU

Plačiai JAV-se klausomas CBS (Columbia Broadcasting System) radijo tinklas pakartotinai paskelbė vienos iš tos įstaigos redaktorių vedamąjį pareiškimą, kuriame priminė Simo Kudirkos tragediją ant Vigilant laivo, pasmerkė brutalų rusų elgesį ir toliau pažymėjo, kad Simas Kudirka buvo ir yra Amerikos pilietis, nes jo motina yra gimusi Brooklyne, N. Y. Tą pareiškimą padarė Phyllis Schafly, toliau kalbėdama: "Kudirka gimdamas gavo Amerikos pilietybę iš savo motinos pagal Nationality Act 205 paragrafą, paskelbtą 1940 metais. Tas faktas patvirtintas vyresnių JAV pilietybės tarnybos pareigūnų. Nors tas 1940 m. įstatymas vėliau buvo atšauktas 1952 m. McCarran aktu, bet Kudirka neprarado JAV pilietybės, nes mūsų įstatymai neveikia atgal."

Toliou Ph Schafly pabrėžė: "Kadangi mūsų vyriausybė niekad nepripažino Lietuvos invazijos ir tebepalaiko diplomatinius santykius su Lietuvos vyriausybe išeivijoje, tai Sovietų Sąjunga negali įrodyti, kad Kudirka yra Rusijos pilietis ar turi dvigubą pilietybę su Rusijos.

Tas naujas faktas, kad Kudirka yra JAV pilietis, sudaro JAV-bėms nelauktą progą atitaisyti gėdingą neteisybę leidžiant Kudirką pagrobti nuo amerikiečių laivo amerikiečių vandenyse. Mūsų Valstybės departamentas privalo reikalauti, kad Sovietų vyriausybė sugrąžintų Kudirką į JAV. Tai būtų geras išbandymas susekti, ar Sovietų Sąjunga yra nuoširdi santykių švelnėjime.".

Taip kalbėjo amerikietė komentatorė pre daugybę CBS radijo tinklo stočių.

Baltų studijų konferencija

Įvyks gegužės 16-19 d. Chicagoj

Ateinantį mėnesį gegužės 16-19 dienomis Illinojaus universiteto Circle, Chicagoje, įvyks ketvirtoji Baltų Studijų konferencija (Fourth Conference on Baltic Studies). Illinois University Circle Chicagoje yra Halsted ir Polk gatvių sankryžoje.

Kaip informacijos biuletenyje pranešama, konferencijoje dalyvaus daugiau kaip šimtas specialistų Pabaltijo srities ir Rytų bei Šiaurės Europos žinovų iš Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, Švedijos, Suomijos, Vokietijos, Australijos ir kt. kraštų universitetų ir tyrinėjimų institucijų. Visi, kas domisi Pabaltijos srities studijomis, maloniai kviečiami konferencijoje dalyvauti.

Konferencijos programa

Konferencijos 33 grupėms (panels) bus pateikta aptarti apie 80 raštų, kurių dalis bus tokia:

Dabartinė Baltų (Pabaltiečių) literatūra. Baltų lingvistikos problemos. Baltų perspektyvos: nacionalizmas. Baltų žemės (teritorija) prieš 1000 metų. Dvikalbiškumo (bilinguializmo) problemos. Suomija prieš Pirmąjį Pasaulinį Karą. Baltų folkloro problemos. Baltų bibliografijos aptarimas (workshop). Pabaltijo valstybių užsienių politika. Baltų kultūra ir visuomenė (society) viduramžiuose. Baltijos jūros ekologinės problemos. Pabaltijo respublikų rolė Sovietų Sąjungoje. Mažesniųjų kalbų ir kultūrų ateitis Amerikos institucijų humanistinėse programose. Kompiuterių pritaikymas Baltų Studijoms. Pabaltijo valstybės ir didžiosios valstybės. Žemės ūkis (agrikultūra) Pabaltijo respublikose. Teutonų Ordinas, Hansa ir Pabaltijys Viduramžiuose, ir kt.

Konferencijos dalyviams mokestis $10 visam konferencijos laikui arba $4 vienai dienai. Norint iš anksto užsiregistruoti adresas: Chicago Circle Center, University of Illinois at Chicago Circle.

ŽEMĖS ŪKIO AKADEMIJOS 50 METŲ SUKAKTIS

Lietuvių Agronomų Sąjungos Chicagoje naujai išrinktasis valdybos pirmininkas agr. Bronius Gaižauskas buvo sukvietęs posėdžiui naująją ir buvusiąją s-gos valdyba, ŽŪA 50 metų jubiliejui minėti bei romanui apie Lietuvos ūkininką leisti komisijas. Posėdžiavo balandžio 20 dieną Kleopos ir Broniaus Gaižauskų vaišiuose namuose.

Naujoji s-gos valdyba pareigas pasiskirstė taip: Bronius Gaižauskas, pirm., Antanas Šantaras, vicepirm., Saliomėja Janulaitienė, sekretorė, Vladas Velža, kasininkas ir Antanas Šošė, ūkio reikalams. Pagrindiniuoju klausimu buvo — Žemės Ūkio Akademijos Dotnuvoje 50 metų sukakties nuo jos įsikūrimo minėjimas Chicagoje š. m. spalio 12 dieną.

Dr. agr. Antano Verbicko pateiktieji akademijos minėjimo programai vykdyti klausimai buvo nuodugniai apsvarstyti. Smulkesnė minėjimo programa bus paskelbta mūsų periodinėj spaudoj kiek vėliau.

Be to, s-gos tradicinė gegužinė nutarta ruošti š. m. birželio 30 d. A. I.

★ Už žirnį mažesnis, už velnią piktesnis. (Pipiras)

IŠEIVIO DALIA

Rašo JUOZAS KAPAČINSKAS

52.

Šioje kolonijoje lietuviai dešimtmečių bėgyje yra įkūrę lietuviškąją parapiją, pastatę bažnyčią, Šv. Kryžiaus (Holy Cross Hospital) didžiulę ir modernią ligoninę, puikius vienuolyno rūmus, mergaičių aukštesniąją mokyklą — Maria High School ir pradžios mokyklą.

Kur tik pažvelgsi į iškabas, vis lietuviški užrašai, pavadinimai, vardai: Palanga, Rūta, Tulpė, Neringa, Gintaras, Dubysa, Parama. O vieno ar dviejų aukštų namais apstatytos lygios, tiesios gatvės — tęsiasi kiek akys užmato.

Gyvenimą Čikagoje ir aš pradėjau Marquette Parko , — kolonijoje, kurioje ir dabar gyvenu. Ši vietovė iš karto man pasidarė artima, nes nuo pirmų žingsnių sutikau daug mielų žmonių. O kur savųjų daugiau, ten ir gyventi maloniau.

Čikagos lietuviai leidžia keletą laikraščių bei žurnalų. Jų tarpe yra du dienraščiai. Čia išleidžiama ir visa eilė vertingų knygų. Gyvuoja lietuvišku žodžiu į klausytojus byloja net trys atskiros radijo programos, o sekmadienių vakarais — ir televizijos pusvalandis pasirodo. Čia yra susitelkęs ir gausiausias išeivijoje lietuviškojo švietimo centras — su vaikų darželiais, pradžios bei aukštesniosiomis lituanistinėmis mokyklomis ir Pedagoginiu Lituanistikos Institutu (akivaizdiniu ir neakivaizdiniu skyriais).

Čikagoje ruošiami švietimo, spaudos bei įvairių kultūrinio darbo sričių darbininkai, kurie stoja kasmet vis labiau retėjančių vyresniųjų eiles paliktųjų tuštumų užpildyti.

Neakivaizdiniame Lituanistinio Instituto skyriuje visas tam pačiam tikslui skirtasis paruošimo darbas atliekamas raštu — korespondenciniu būdu, pritaikytas toli — net kituose kontinentuose gyvenantiems ir artimiesiems, neturintiems galimybių lankyti akivaizdinį skyrių.

Marquette Parko lietuvių kolonija yra įsikūrusi prie didelio gražaus parko. Šis parkas apylinkės gyventojų yra labai mėgiamas ir gausiai lankomas, ypač vasaros metu. Į jį atvažiuoja lietuvių ir iš tolimesnių apylinkių: jaunieeji žaidžia, sportuoja, gi senesnio amžiaus žmonės sueina į parką pasidžiaugti žaliąja gamta, grynu oru pakvėpuoti, ramiai prie tvenkinio pasėdėti ir į plaukiojančias anteles pasižiūrėti. Kai kurie atsigabena užkandžių ir parko prieglobsty iškylauja.

Prie Kalifornijos ir 67-tos gatvių kampo medžių paunksmėje švyti raudono granito paminklas tragiškai žuvusiems lakūnams — Dariui — Girėnui atminti. Priešaky šio paminklo pusiau išgaubtoje nišoje yra žalvarinis rutulys, gal būt, vaizduojąs pasaulį, kuriame lakūnai jau buvo išgarsėję. Apačioje, lenktoje grotelėje žalvarinių raidžių įrašas (iš kairės į dešinę): bronzinis atvaizdas — Darius 1897 — 1933. Commemorating the Transatlantic Flight From New York to Kaunas Lithuania by Captains Steponas Darius, Lieutenant Stasys Girėnas, July 1933. Dešinėje pusėje atvaizduotas Girėnas 1895 — 1933. Granite iškalti šie žodžiai: Šį savo skridimą skiriame ir aukojame Tau, Jaunoji Lietuva.

Prie šio paminklo kiekvienais metais artimiausią prie liepos septynioliktos dienos, sekmadienį, Čikagos ir apylinkių lietuviai susirenka didvyrių žygio prisiminti. O kas penkeri metai liūdnos sukakties proga rengiamos eisenos gatvėmis.

Eisenoms ir minėjimo iškilmėms vadovauja Dariaus — Girėno Postas. Iškilmėse dalyvauja ir pasižymėję amerikiečiai, Amerikos karių vienetai, orkestrai, o taip pat ir kitų tautybių veteranų postai.

Čia gyvenantieji lietuviai, būdami organizuoti, lietuviškosios Marquette Parko dalies centrui su svarbiausiomis institucijomis išisikovojo iš Čikagos miesto vadovybės Lietuvių Plazos (Lithuanian Plaza) oficialų pavadinimą. Lietuvių Plazos viešas iškilmingas paskelbimas įvyko 1970 m. birželio 7 d. prie Dariaus — Girėno paminklo. Įspūdingos iškilmėse dalyvavo ir keli miesto aukštieji pareigūnai. Šis įvykis buvo dalinai su tapadintas su lietuvių Čikagoje įsikūrimo šimtmečiu.

Tą pačią dieną buvo iškabintos lentelės prie Liet. Plazą ribojančių kampų, žyminčios šios vietovės pavadinimą.

Oficialios dalis aktui pasibaigus, sekė trumpa nuotaikinga meninė programa, sudaryta iš keletos tautinių šokių ir dainų. Lithuanian Plaza atidarymo iškilmėse dalyvavo ir Cook County prezidentas George W. Dunne.

Pagal "Čikagos lietuvių istoriją", 1870 m. į Čikagą atvyko aštuoniolika lietuvių dirbti prie tiesiamų geležinkelių. Tų pirmųjų Čikagos lietuvių tarpe minimi: Jonas Naujelis, Justinas Balseris, Baltramiejus Špokevičius, Jurgis Liutkevičius ir kiti. Jie buvo apsigyvenę šiaurinėje miesto dalyje. Dauguma jų buvo suvalkėčiai. Vienas jų per 1871 metų spalio 8 — 9 dienomis įvykusį Čikagos miesto gaisrą sudegė.

Anksčiau atvykę lietuviai kūrėsi kolonijomis, nes taip jiems buvo lengviau įsijungti į gyvenimą naujoje šalyje. Šitoks susitelkimas stiprino ir tautinį susipratimą, padėjo susiburti į savas organizacijas, o vėliau ir į verslus. Atsirado parapijos, gimė kultūriniai vienetai, verslo ir prekybos įmonės.

Kiek iš viso lietuviškų organizacijų Čikagoje yra buvę, šiandien, tur būt, niekas tiksliai pasakyti negalėtų. išėjus iš gyvenimo pirmiesiems ateiviams, kartu su jais mirė ir jų sukurtos organizacijos bei verslai. Tik kai kas svarbesnio pasiliko iki šių dienų .

Čikagos lietuviai yra susiskirstę ir kartomis, ateivijos laikotarpiais: senieji ateiviai, naujieji ateiviai, ir dar viena karta čia gimusių, augusių ir mokslus ėjusius. Tai vis skirtingi žmonės Jų praeitis bei dabartis labai savita ir įdomi. Bet visus riša bendra tautinė idėja jie visi išlaiko savo ištikimybę toli likusiai tėvynei, jaučia sentimentą Lietuvai.

TAMSŪS ŠEŠĖLIAI

Žvelgiant į šio miesto gerąsias puses, atsigręžkim ir į liūdnesnius vaizdus. Čikagą temdo ir tamsūs šešėliai, labai gausūs ir liūdnai nuteikią. Nekelbant apie vagystes ir apiplėšimus, kurie čia įprasti dalykai, gausu ir įvairiausių užpuldinėjimų. Jau yra visa eilė ir lietuvių, kurie buvo užpulti, sumušti, nušauti ar kitaip išprievartauti.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS" JOS VISAD RAŠO TEISYBĘ

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtad. 1—7 val. antrad., penktadieni nuo 1—5, treč ir šeštad. tiktai susitarus.
Rez.: GI 8-0873

DR. W. EIŠIN - EIŠINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2750 WEST 71st ST.
Telef.: 776-3717
Neatsiliepus — skambinti 846-3900
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antrad. nuo 1—4 po pietų, ketvirtad. nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telef. HE 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIS

31

Gyvenu pas Kumžas

Grįžęs iš Racine, Wis., apsigyvenau pas Jurgį ir Basiunę Kumžas. Jie nuomavo 4 kambarius saliūno užnugaryje, kampas Blue Island ir Hoyne gatvių. Susikraustęs į jų namus, radau Frankį, Jeronimą ir Petrą. Aš buvau ketvirtas "burdingierius", o vietos buvo dar dviem, nes viena lova buvo tuščia.

Kumžas ir Jeronimas su Petru turėjo miegamus kambarius, o mudu su Frankiu, pasitenkinom viena lova, stovėjusia salone. Antroji lova ten pat laukė dar dviejų "burdingierių".

Virtuvėje buvo krosnis ir stalas aštuoniems ir, žinoma, buvo suolas keturiems ir keturi krėslai. Iš virtuvės buvo durys į indaują ir išvietę. Išvietė troboje buvo nepaprastas dalykas, nes daugelis namų išvietes turėjo po šaligatviu ar kiemo gale.

Elektros namuose nebuvo. Mūsų virtuvėje jau buvo dujos šviesai, bet virimui naudojom anglis ir malkas. Virtuvės palubyje buvo dujų vamzdis ir vienos šviesos ragelis, bet šviesa buvo tokia silpna, kad vos galėjom įžiūrėti, kas yra ant stalo dubenyje. Ir salono palubyje buvo šviesos ragelis, bet Kumžos neleido žibinti, nes dujos buvo brangios.

Aš prie savo lovos turėjau žvakę ir užsižibindavau, kai norėjau paskaityti "velnio nočynas", taip anie (Kumžos) vadino knygas ir laikraščius.

Salone buvo anglimis kurenama krosnis, kurią užkurdavo per didžiuosius šalčius. Miegamieji kambariai niekad nekurenami.

Frankis, Petras ir aš buvome paprasti burdingieriai, o Jeronimas — aukštesnės klasės. Jis valdė namo priekyje buvusį saliūną ir "juodo" darbo nedirbo. Jis būt galėjęs valdyti anuos 4 kambarius, bet anaip būtų buvę brangiau. Už anuos 4 kambarius jis gavo 12 dol. nuomos, o pats mokėjo tik 3 per mėnesį. O saliūnas buvo vertinamas 700 dol. Vai koks tai buvo turtėlis! Jis nei prie stalo nesėdėdavo su mumis. Iš lovos tuoj — saliūnan. Ten pavalgydavo, ten atsigerdavo.

Petras dirbo McCormike, Jurgis Kumža — Murmuliejoj, o Frankis prie statybos. Buvo nešiotojas plytų ir vopnos. Anuo metu statė tą pastatą, kuris ir dabar — 1974 m. stovi pietvakarių kampe Ashland ir 69 gatvių. Pastatas vadinosi Street Car Barn. Nūn naudojamas busams. Ir Frankio pašaukimas buvo kilnesnis už mano ir Kumžos. Jis gaudavo 75 c. per valandą ir priklausė unijai.

Kitoje Blue Island Ave. pusėje buvo daug fabrikų bei įmonių. Pradedant Western Ave. rytų link buvo McCormick, virvinė, druskinė, svičinė (switch — geležinkelio išsuka), langinė-durinė, smalinė, vargoninė (vargonų taisymo įmonė), "pumpauzė", sandėlinė ir dar prie kanalo keletas mažesnių įmonių.

Aš apėjau visas anas įmones, bet nelaimėjau. Virvinėje siūlė darbą, bet uždarbis — tik 9 c. per valandą. Neėmiau. Prie McCormicko vartų stovėjau 3 rytmečius. Ten sueidavo per 100 vyrų. Apie 8 val ateidavo samdytojai, pasisukindavo minioje, paspaudydavo rankų raumenis, pažiūrėdavo į delnus bei pirštus (rūkorių pirštai yra geltoni, o samdytojai nemėgsta geltonų pirštų), pažiūrėdavo į kojas ir, jei kuris vyras patiko, tai paimdavo. Po dviejų valandų stovėjimo, vartų sargas pasakydavo: "Dac ol!" Negavęs darbo savo susėdijoje, nuėjau į Murmuliejį prie 24-tos gat. tarp Maplewood ir Talman gatvių. Darbą gavau (ši įmonės buvo motina Grant Worko Murmaliejos).

Kumžienė buvo gera virėjo. Kartą savaitėje išvirdavo skanių kopūstų su mėsa, du kartu — bulvių šutinio su sprandokauliais. Tie kaulai tada buvo mėsingesni negu dabar ir kainuodavo tik 5 c. už 3 svarus; o bulvės — mažiau kaip centas už svarą. Kas antrą savaitę ji išvirdavo "balandėlių" iš jaučio plaučių. Tokius plaučius galėjo nupirkti už 15 c. ir, perdirbus į balandėlius, pavalgydinti apie 20 žmonių. Rūkytas šiumpis (kiaulės petukas) kainavo 3 c. svaras, o vieno šiumpio buvo gana dėl 10 žmonių.

Sekmadieniais visi kartu eidavom į Aušros Vartų bažnyčią. Ten buvo tik vienas kunigas ir viena suma, tai Basiunė rūpinosi, kad niekas nepavėluotų ant sumos. Jeronimas neidavo, nes jis buvo gavęs indultą šinkuoti be bažnyčios. Ir jis, suma ar ne suma, vistiek šinkavo, jei tik buvo gėrėjų.

Mažne visuomet iš bažnyčios eidavo su mumis Juozas ir Katryna Astrauskai. Jie gyveno 4 blokus toliau į rytus ir eidavo pro mūsų namus, o užėję į mūsų trobą, sėdosi prie stalo ir valgėm drauge. Bet, nežinau, kodėl Frankis su Petru pasimesdavo ir grįždavo tik vėlai vakare. Man buvo aišku, kad Kumžai ir Astrauskai gerai sugyvena ir yra artimi draugai.

Ir po tokio gražaus sugyvenimo tarp anų įvyko nelaukti nuotykiai: Jurgis Kumža susipakavo mantą ir nuėjo "ant burdo" pas Astrauskus, o už kelių dienų Astrauskas su manta atėjo 'ant burdo" pas Kumžienę. Juozas Astrauskas tikėjosi užimti Kumžos vietą prie Basiunės, bet tą vietą užėmė Frankis. Tokia painiava Astrauską pritrenkė lyg perkūnas. Degtine ir alum teko gydyti širdies skausmus.

Anais laikais tokių, kaip Kumžos - Astrausko įvykių tarp lietuvių buvo daugiau. Astrauskas, aplaistęs degtine savo skaudančią širdį, atsigulė šalia manęs. Aš po kelių dienų susiradau burdą kitur.

Kitą sekmadienį, bažnyčioje išgirdau didelę naujieną. Klebonas Ambrozaitis paskelbė, kad atvyksta Pijus Grigaitis ir kad kitą sekmadienį, 3 val. popiet, bažnyčios svetainėje bus jo prakalbos. Esą verta pasiklausyti.

Juozas Šmotelis

GRADINSKAS
GRUNDIG
RADIJAS
TIK $9.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERENAS
4047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir vainikai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETSO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11—12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.

Please! Only you can prevent forest fires

Garsus Anglijos futbolo žaidėjas George Best išeina iš teismo Londone, kur jis buvo kaltinamas buvusios Miss World — pasaulio gražuolės Marjorie Wallace, kad jis pavogė jos kailinį apsiaustą.

DETROIT, MICH.

D. Petronienės dainų ir arijų vakaras

Solistės Danutės Petronienės malonaus tembro sopraną jau girdime keletą metų. Dažniausia ji padainuoja porą arijų ir porą lietuviškų dainų įvairių progų pobūviuose, kur meninė programa — yra iš visokių gabalėlių sudurstyta. Tuo tarpu ponia D. Petronienė, vis dar lavindama balsą pas amerikietį dainavimo mokytoją, laukė ženklo pasirodyti kaip reikia, viena.

Atrodo, kad ženklą pasirodyti viena ji jau gavo. Jos mokytojui sutikus, pritarus ir paskatinus, p. D. Petronienė šių metų gegužės 3 d. rengia dainų ir arijų vakarą. Vakaras įvyks St. Christopher's episkopalų bažnyčios salėje, 20750 W. McNichols (6 Mile) Rd., Detroite (McNichols ir Braile gatvių kampe). Pradžia 8 val. Pakvietimus galima gauti pas solistę arba prie įėjimo.

Danutę Petronienę turėtume moraliai paremti, jos pirmame dainų bei arijų vakare gausiai dalyvaudami. **Alfonsas Nakas**

Utenos klubas

Utenos Apskrities Klubo mėnesinis susirinkimas įvyko balandžio 16 d. Susirinkimą atidarė Pirmininkė K. Sutkienė pranešdama, kad iš gyvųjų tarpo atsiskyrė klubo narys M. Šurplis, kurį susirinkimas pagerbė atsistodamas. Atlikus praeito susirinkimo protokolo skaitymą ir kitus klubo reikalus dar buvo aptartas klubo 30 metų sukakties minėjimo klausimas. Tam tikslui veikianti komisija pranešė, kad jubiliejinis banketas bus rugsėjo mėnesį.

Po susirinkimo buvo vaišės...

V. J.

Kanados paštininkų streikas baigiasi

Praeitą penktadienį daugumas Toronto, Montrealio ir Vankuverio paštų tarnautojų grįžo į darbą, baigę streiką, kurs prasidėjo balandžio 11 d. truko dvi savaites, tačiau paštininkų unijos vadovybė žadėjo streiką tęsti kol tik bus sutartis ratifikuota. Tikima, kad laiškų gavimas iš Kanados prasidės šios savaitės pradžioje.

★ Kiek danguj žvaigždelių, tiek žemėj skylelių. (Ražienos)

A. † A.

ANTANAS STASYS RAMANAUSKAS

Gyv. 1108 Washington St., Oak Park

1974 m. balandžio mėn. 26 d., 3:10 val. popiet, sulaukęs 63 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Papilėje.

Amerikoje išgyveno 23 metus.

Laidotuvėmis rūpinasi Dr. Helene ir M. Ramanauskas.

Lietuvoje priklausė Jaunalietuviams ir Kauno Jachtklubui.

Vokietijoje buvo 4 stovyklose: Dresdene, Bamberge, Mittenwalde, ir Muenchene.

Kūnas bus pašarvotas antradienį 3 val. p. p. Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California.

Trečiadienį, gegužės 1 dieną, 10:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Antano Stasio Ramanausko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Draugai.**

Laidotuvių Direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Pagaliau būkite tvirti Viešpatyje ir jo galybės jėgoje. Apsiginkluokite visais Dievo ginklais". — Efez. 6:10, 11.

• • •

Šis patarimas yra pritaikomas Dievo žmonėms visuomet ir visose aplinkybėse. Senovės šventieji buvo stiprūs dėlei savo tikėjimo. Jie kentėjo ir nugalėjo ir paskirtu laiku gaus pažadėtąjį atlyginimą. Bet yra skirtumas tarp tikėjimo ir lengvatikystės. Tikėjimas yra Dievo jėga, gelbinti mums iškentėti viską, ką sutinkame kovodami už teisybę, prieš nuodėmę, prieš klaidas ir prieš bedievystę. Dėkokime Dievui, kad mūsų akys buvo atidarytos, kaip Apaštalas prašė savo maldoje: "kad galėtumėte suvokti kartu su visais šventaisiais, koks yra plotis ir ilgis, aukštis ir gilumas, ir pažinti Kristaus meilę, kuri pranoksta visokį žinojimą'.

• • •

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

ıandžio 21 dieną Beverly Club salėje buvo suruoštas Naujienų 60 metų sukakties minėjimas. Paveiksle mato- e svečius, dalyvavusius minėtame bankete. Iš dešinės į kairę matome Christine Austin, banketui ruošti komite- pirmininkę. Greta jos stovi panelė Tina Austin, banketo komiteto narė — svečių sutikėja. Toliau į kairę sėdi . Jurgis W. Wiltrakis, Delnor Surgical Hospital ir Genevos Community Hospital gydytojas chirurgas, šv. Kry- ıus ligoninės gydytojas Dr. Edward Krol, ponia Margaret W. Wiltrakis, ir šv. Kryčiaus ligoninės gydytojas Dr. eksandras J. Shimkus.
Naujienų fotografas

Tornadų siaubas

šių metų pavasaris parėjo neprastų liūčių, audrų ir tornalydimas. Nacionalės Oro Tarbos pranešimu, audringiaus mėnuo yra balandis. Šiemet nerikos Vidurvakarius jau ketą kartą tornadai lanko. Paıtinis, kolkas, tornadas praą savaitgalį Wisconsin valstiužmušė du žmones. Illinojuj nado straublys ("vėjo kelnė"). o, Ill., miestelyje sugriovė ıgiau kaip 20 namų. Polo estelis yra per 25 mylias į ırės vakarus nuo Rockfordo. tras tornado straublys buvo ileidęs Stillman slėnyje visai i Rockfordo, bet didesnių nuostolių nepadarė.

Pietinės valstijos daugiausiai nukentėjo nuo liūčių. Texas trijuose apskričiuose buvo nusileidę 10 tornado straublių.

Arkansas ir Louisiana valstijose prilijo daugiau kaip 7 colius vandens; Little Rock, Ark., per 24 valandas prilijo apie 8 colius. Texas, Tennessee ir Mississippi valstijose upėms išsiliejus įvyko dideli potvyniai. Audrų ir tornadų buvo paliestos ir Oklahoma bei Louisiana.

Tornadų audros kasmet toliau pradeda siekti šiaurėn, iki Kanados. Pirmas tornadas prie Chicagos buvo užrekorduotas 1876 m. gegužės 6 dieną. Nuostolių tuomet Chicagai buvo padaryta už $250,000. Chicaga nuo to laiko yra vadinama "Vėjų miestu" — Windy City.

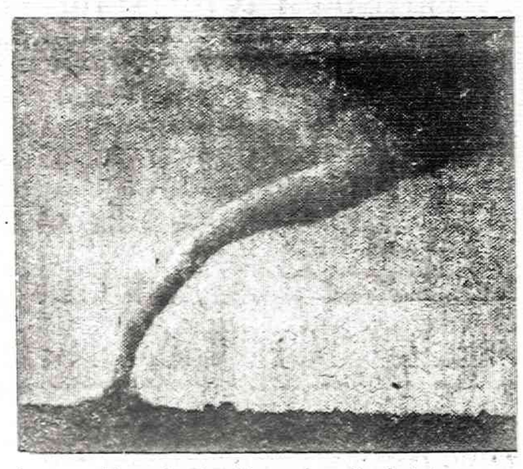

Tornado straublys arba vėjo kelnė

Peršovė policininką

Penktadienio rytą buvo revolverio šūviu prie savo namų sunkiai sužeistas masinio tranzito patrulis Clarence Bradley, 33. Prie jo priėjęs nepažįstamas vyriškis pareikalavo, kad Bradley duotų jam savo automobilio raktus. "Bene juokauji", spėjo atsakyti Bradley kai nepažįstamasis paleido šūvį, peršaudamas per nugarą. Piktaris pabėgo, o Bradley rimtoje padėtyje guli Michael Reese ligoninėje.

Juodųjų Panterų arsenalas

Chicagos policija padariusi kratą Juodųjų Panterų partijos vyr. būstinėje, 4233 So. Indiana ave., konfiskavo daugiau kaip 6,000 apkabų amunicijos, 12 dujokaukių ir 27 karinius manualus (vadovėlius). Suimti keturi jaunikliai. Policija įtaria, kad didelė ginklų dalis buvo išnešiota dar prieš kratą. Vienas 14 metų paauglis aptiktas besinešant šautuvą, pasisakė pasiėmęs panterų bustinėje.

Policija nustatė, kad rastoji amunicija yra dalis siuntinio iš 316 dėžių šautuvų ir amunicijos, pavogtų iš sunkvežimio Waukegane 1971 metų birželio 20 d.

Laikraščiai po 25 centus

Amerikos laikraščių leidėjų sąjunga pranešė, kad laikraščių kaina toliau keliama. Iš 15 centų laikraščio kopijos kaina pakeliama į 20 centų, bet neišvengiamai būsianti pakelta iki 25 centų. Gallup Pool parodęs, kad žmonės "nori" mokėti po 25 centus. Laikraštinio popierio tona, kaštavusi $200, nuo praeito rudens pakelta 40 dolerių.. Turint galvoje, kad pabrango gazolinas laikraščių išvežiojimas, darbininkų algos ir kt., šiandien dienraščiai tebesą pigiausia prekė.

Kainos dar kils

Keturi ekonomistai, kaip praneša Karen Schickendanz "Chicago Tribune" bal. 23 d. nr., kalbėdami Chicago Association of Commerce forume pareiškė, kad automobiliai, namai, butai ir žinoma, maistas ir toliau eis brangyn. Automobilių pardavimas nukrisiąs iki 9.5 milijonų, namų statyba sumažėsianti iki 50 nuošimčių, maisto praduktai dar pabrangsią 16 ar daugiau nuošimčių, nors ir dabar esą 14.5% brangesni negu buvo 1973 metais.

Fox River žuvis pavojinga

Labai didelis kiekis žuvies labai užterštoje Fox River (upėje) turi vėžio žaizdas ir gali būti labai pavojingos tokią žuv. valgantiems, perspėjo du Chicagos universiteto medicinos mokyklos profesoriai Dr. Eric Brown ir Dr. Louis Keith. Nuo 1967 metų iš tos upės imti 4,000 žuvų pavyzdžiai prie Batavia, Elgin, McHenry ir Pistake Lake parodė, kad tų žuvų 4 nuošimčiai turi piktybines vėžio votis.

TRUMPAI

— Petras Lengvinas jau grįžo į savo vasarvietes, Box 148, Union Pier, Mich. 49129, ir jau rezervuoja vasarotojams vietas. Union Pier lietuvių vasarvietėse atostogauja lietuviai iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių, susitardami ten susitikti ir praleisti atostogas su savo giminėmis ir draugais ar tik pabuvoti kartu su tautiečiais iš Chicagos ir kitų vietovių. Jau dabar tose vasarvietėse savaitgaliais būna daug tautiečių, atvykusių grupėmis ir pavieniai. Praeitą savaitgalį Gintaro vasarvietėje įvyko skautininkų konferencija.

— Edwardas Kubaitis, Willow Springs, Ill., miesto istorikas ir veiklus Amerikos Legiono organizacijoj, pakviestas į teisėjų komisiją vertinti įvairaus amžiaus jaunimo rašinius apie artimos bei tolimesnių apylinkių istorines vietas. Konkursą globoja Economist Newspapers b-vė ir Old Willow prekybos centras. Lietuviai šioje apylinkėje yra žinomi savo tvarkingumu, kai kurie papuošę savo naujausių namų aplinką smūtkeliais bei koplytėlėmis. Šioje vietovėje vienas iš seniausių ir stilingiausių namų priklauso taip pat lietuviui — tai dail. Vlado Vaitiekūno rezidencija.

— Ponia Marija Velykis, Cleveland, Ohio, pratęsdama prenumeratą, užsakė visas dr. Antano J. Guseno - Gustainio parašytas knygas. Taip pat atsiuntė vajui 3 dol. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja.

Fremont, Ohio ūkyje koją nusilaužė jaunas ėriukas. Jo motina, pamačiusi jį su balta, sugipsuota koja, nepriima, todėl jį reikia maitinti iš bonkutės.

— Felicija Modestavičienė, Cleveland, Ohio, atsiuntė tokį laišką: "Jubiliejinių metų proga, Naujienoms švenčiant 60 m. sukaktį, reiškiu pagarbą jų kūrėjams už jų ryžtą steigti pirmąjį Amerikos lietuvių dienraštį, tikslu skelbti ir skleisti lietuvišką žodį ir jausmą. Reikia dėkoti taip pat dabartiniams vadovams ir bendradarbiams už jų pastangas bei ryžtą siekti Lietuvai nepriklausomybės ir laisvės jos žmonėms. Linkiu jums viso geriausio". Naujienų vadovybė dėkoja už sveikinimus ir linkėjimus, taip pat už 10 dol. dovaną.

— Irena Pranskevičienė, Cicero, Ill., vertindama Naujienas ir jų nusistatymą bei darbus, atsiliepė į jubiliejinių metų platinimo vajų, užsisakydama Naujienas vieneriems metams. Atkreiptinas dėmesys į tas lietuves moteris, kurios amžių bėgyje, esant nepalankioms sąlygoms ir lietuvybę naikinančioms linkmėms, savo nujautimu ir elgsena išlaikė kalbą bei papročius. Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija dėkoja p. I. Pranckevičienei už dėmesį ir gerą pavyzdį, taip pat taria dėkui tiems skaitytojams, kurie savo galimybių ribose padaro teigiamos įtakos.

— Chicagos Skautės ruošia žaliąjį paradą State gatve gegužės 11 d. 11 val. prisimenant 1-jį Amerikos armijos paradą 1777 m. Philadelphijoj. Neturint kai kuriems kareiviams uniformų, gen. Washingtonas įsakė dėvėti žalumynus prie kepurių, o jų neturint — dėti į plaukus. Žalia spalva kelia viltis ir pasiryžimą...

— LB Marquette Parko Apylinkės valdyba savo darbus vykdo toliau. Ggegužės 12 dieną numatytas Kalantos ir kitų susideginusių paminėjimas Šv. Mergelės Gimimo šventovėje, surištas su Lietuvės motinos minėjimu. Pagal įstatus, pasitraukus daliai valdybos narių, dabar valdybą sudaro: J. Vaičiūnas (pirmininkas), Aug. Orentas — vicepirm., Vaičiūnui išvykus einąs pirmininko pareigas, Ad. Ūselis, St. Grigaravičius, St. Kaulėnienė ir K. Januška. Valdyba šauks naują susirinkimą, nes paskutinysis buvo neteisėtas.

— A. a. poetės, publicistės, visuomenininkės J. Augustaitytės-Vaičiūnienės raštams leisti sūnus sudarys komitetą, pagal velionės pageidavimą. Į komitetą Skaučių Seserijos atstove įeis sktn. Irena Kerelienė. Kiti nariai bus sukviesti vėliau. Pirmiausia bus rūpinamasi publicistika, o vėliau ir neišleista poezija. Rankraštyje yra taip pat inscenizuota pasaka "Eglė" ir "Lietuvių vestuvės", su visais senaisiais papročiais, šokiais ir dainomis.

— Solistė Nerija Linkevičiūtė, akompanuojant Alvydui Vasaičiui, išpildys meninę programą Kongreso atstovo Edw. J. Derwinskio pagerbime, kuris įvyks š. m. gegužės mėn. 5 d. 6 v. vak. Jaunimo Centre. Bilietai gaunami Margutyje, tel. GR 6-2242 arba pas p. A. Izikaitienę, tel. 499-3038 po 4 val. p. p. (Pr).

— Dr. Antanas J. Gustainis - Gussen yra parašęs 3 knygas. 1) Dantys, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Ji turi 199 psl., gausiai iliustruota paveikslais ir Rentgeno nuotraukomis, pilna naudingų patarimų, nes dantys yra sveikatos ir grožio pagrindas. Kaina 2 dol. 2) Atostogos vakarinėse valstybėse. Įdomūs ir naudingi aprašymai apie vietas ir žmones. Kaina 1 dol. 3) Aukšta kultūra — žiaurūs žmonės. Humanisto dr. A. J. Gustainio pažiūros į laiką bei žmones. Kainuoja 1.50 dol. Visos šios knygos yra gaunamos Naujienose. Taip pat ruošiamasi spausdinti dr. A. J. Gusseno atsiminimų knyga "Darbai ir Mintys". (Pr).

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

NAUJOJI GOLD COAST INN
Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė.
Priimami užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių kitomis progomis, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir rimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-4149

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje
AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA
Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina $1.50.
Knygos bus išsiųstos, jei $1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

JANITOR — CUSTODIAN
Suburban private school.
Oak Park. Full time.
5 day week.
Call 386-0127
Mr. BANKS.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKALINGA RAŠTINĖS TARNAUTOJA. Mutual Federal Sav. & Loan B-vė., 2212 W. Cermak Rd. Tel. 847-7747.

MATURE LIVE-IN HOUSEKEEPER
Lite housework and assist with 1 infant. Own room, bath & TV. Top salary and home for right person. Ref. Near North. Exc. transp. Some English necessary.
266-8707.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS
5 KAMBARIŲ BUTAS,
su vienu miegamuoju, elektrine krosnimi, tailomis išklota vonia, kabinetine virtuve, 26-tos ir Hamlin apylinkėje. Reikalingos rekomendacijos ir užstatas.
Tel. 522-8488.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.
DVIEJŲ MIEGAMŲ BUNGALOW gerai užlaikytas, prie pat Marquette Parko.
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

GAGE PARK — BRICK 2 FLAT, 6 rooms each. Garage. By owner. 279-9459.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVING
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-77

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRrospect 8-223

DABAR LAIKAS PIRKTI
DIDELIS modernus 6 kambarių mas ir 3 kambariai beismante. 2 to garažas, apie 50' lotas. Pažiūr $19,500.
2 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto gara Modernios virtuvės ir vonios, na gazu šildymas ir elektra, arti P mos. $28.800.
KOKS PIRKINYS! Naujo stiliau butų mūras pajamoms. Našlė atic da už $47.000. Arti parko.
1½ AUKŠTO apie 20 metų mū 2 butai, įrengtas beismantas, pla lotas, garažas, arti mūsų. $26.900.
8 BUTŲ MŪRAS. Apie $14.000 jamų. Parūpintas finansavimas r tam žmogui, arti parko. $59.900.
KOLONISTŲ poniškas 2 aukštų ı ras. 7 dideli kambariai, įrengtas b mantas. Centrinis šildymas ir v nimas. 2 auto garažas. Arti Kedzie parko. $39.500.
PUIKUS, KAIP NAUJAS 4 kam riu modernus mūras. Įrengtas b mantas. 2 auto garažas. Tuoj gal keltis į Marquette Parka. $22.000.
LIUKSUS 3 BUTŲ apie 15 m. r ras ir mūro garažas. Vienas blok nuo parko. $45.000.
VALDIS
REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-72

BUTŲ NUOMAVIMAS ĮVAIRŪS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTAT
4369 ARCHER AVE., CHICAG
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo ap šildymo pečius, air-conditioning, var dens boilerius ir stogų rinas (gutters) Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

NAUJAS ADRESAS
Leonardo Eringio
LEONARD'S "TEXACO"
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BIČIULIS